

TOMISLAV KRTINIĆ*, MARIJAN ŠANTEK**

Neka pitanja primjene odredbi Prekršajnog zakona***

Sažetak

Članak sadrži prijedloge uputa za postupanje policije u raznim situacijama iz Prekršajnog zakona: prilikom zatjecanja osobe u kršenju mjere opreza; prilikom izdavanja i popunjavanja općeg ili obaveznog prekršajnog naloga; prilikom trajnog oduzimanja predmeta uz "opći" ili obavezni prekršajni nalog policije; prilikom uhićenja i posebne mjere smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva – kad istovremeno postoje obje osnove za postupanje prema počinitelju prekršaja; prilikom postupanja policije prema osobi koja nema prijavljeno prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, a zatečena je u prekršaju za koji se novčana kazna može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja ili je zatečena u prekršaju za koji je izdan prekršajni nalog, ali nije voljna (odbija) platiti novčanu kaznu i troškove postupka.

Ključne riječi: *nalog, kazna, uhićenje, posebna prostorija, mjera opreza, počinitelj, prekršaj.*

UVOD

U članku se razmatra 12 situacija kod kojih je u policijskoj praksi dolazilo do nedoumica u primjeni Prekršajnog zakona (dalje PZ), odnosno različitih pristupa i policije i prekršajnih sudova, pa se postavljalo pitanje načina postupanja policijskih službenika u tim situacijama. Nakon zajedničkih radionica i konzultacija s relevantnim predstavnicima prekršajnog sudovanja i Ravnateljstva policije predlažemo upute za postupanje policije u tih 12 situacija¹, u svrhu ef kasnijeg i unif ciranog postupanja policije. Situacije će se razmatrati tako da se prvo iznese i razmotri problem, a zatim se ponudi prijedlog upute o postupanju.

* Tomislav Krtinić, voditelj Službe za javni red, Sektora policije PUZ-a.

** Marijan Šantek, voditelj Odjela za stručno usavršavanje, Službe za javni red, Sektora policije PUZ-a.

*** U članku autori iznose svoje stajalište.

¹ PU zagrebačka je izdala uputu broj: 511-19-04/2-20-50/2-14. od 18. studenoga 2014. i uputu broj: 511-19-04/2-20/3-2/14. od 19. ožujka 2014. o načinu postupanja u tih 12 situacija. Te su važeće upute izvori sadržaja ovog članka.

1. KRŠENJE MJERE OPREZA

U slučaju utvrđivanja postupanja okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze koja je određena mjerom opreza kada je za izvršavanje te mjere nadležna policija (a nadležna je za sve mjere opreza osim zabrane poduzimanja određene poslovne aktivnosti) predložimo²:

- o tome odmah nakon zatjecanja osobe, bez odlaganja izvijestiti nadležni prekršajni sud (njegov dežurni odjel/dežurni sudac) detaljnim pisanim izvješćem (dopisom) i pri tom predložiti izricanje novčane kazne iz članka 132. stavka 5., stavka 6., odnosno stavka 7. PZ-a (disciplinska novčana kazna).

Pri zatjecanju osobe u kršenju mjere opreza, pored ostalih potrebnih radnji, pokušati obaviti obavijesni razgovor s takvom osobom, s eventualnim očevidcima i žrtvom, te sva utvrđena saznanja inkorporirati ili priložiti uz spomenuto izvješće sudu. Osobu se ne može uhititi ili privesti samo zbog zatjecanja u kršenju mjere opreza – jer kršenje mjere opreza nije prekršaj, a postojeći propisi ne propisuju kršenje mjere opreza kao jedan od razloga za privođenje.

Izvješće o kršenju mjere opreza može se koristiti kao prilog optužnim prijedlozima protiv istog počinitelja i u nekim budućim predmetima, koji ne moraju imati veze s predmetom u vezi s kojim se mjera opreza kršila, a to stoga kako bi sud prilikom donošenja svojih odluka po tim novim predmetima mogao imati u vidu počiniteljevo ponašanje u smislu sklonosti kršenja zakona, odnosno upornosti u protupravnim radnjama.

2. NAČIN UTVRĐIVANJA PREKRŠAJA KAO UVJET ZA IZDAVANJE OBAVEZNOG I "OPĆEGA" PREKRŠAJNOG NALOGA

Mislilo se da policijski službenici nisu ovlaštene izdati obavezni i "opći" prekršajni nalog pri obavljanju nadzora iz njihove nadležnosti, jer pojam nadzora nije percipiran kao sadržaj neke policijske ovlasti. Smatralo se da se izdavanje općih i obaveznih prekršajnih naloga nakon provedenog inspekcijskog ili drugog nadzora odnosi na druga upravna tijela, a ne i na policiju. Međutim, pokazalo se da sintagmom "nadzora u okviru svoje nadležnosti" Prekršajni zakon podrazumijeva i izvide prekršaja i prikupljanje dokaza tijekom kriminalističkog istraživanja prekršaja, a to su policijski poslovi i ovlasti.

2.1. Obavezni prekršajni nalog

Vežano za način utvrđivanja prekršaja prilikom izdavanja obaveznoga prekršajnog naloga, upozoravamo da je Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske zauzeo stajalište: presuda br. Jž-212/2014. od 6. veljače 2014.: "da članak 239. Prekršajnog zakona kao uvjet za obavezno izdavanje prekršajnog naloga (obavezni prekršajni nalog) izričito propisuje samo visinu propisane novčane kazne za određenu vrstu počinitelja prekršaja, a ne i način na koji

² U skladu s čl. 132. st. 4. Prekršajnog zakona.

je prekršaj utvrđen".

Iz toga proizlazi da policijski službenik može izdati obavezni prekršajni nalog na bilo koji način propisan u Prekršajnom zakonu za "opći" prekršajni nalog³, pa tako **i obavljanjem nadzora iz svoje nadležnosti, to jest bilo kojim vidom kriminalističkog istraživanja prekršaja, odnosno provođenjem raznih izvoda i dokaznih radnji**. Isto proizlazi i iz članka 239. stavka 5. Prekršajnog zakona: "U postupku izdavanja obaveznog prekršajnog naloga iz stavka 1. i 2. ovoga članka **na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe ovoga Zakona o izdavanju prekršajnog naloga**, osim ako odredbama ovoga Zakona o izdavanju obaveznog prekršajnog naloga nije nešto drukčije određeno." Naime, Prekršajni zakon "šuti" o načinu utvrđivanja prekršaja kod izdavanja obaveznoga prekršajnog naloga.

2.2. "Opći" prekršajni nalog

Člankom 233. stavkom 1. PZ-a propisano je da tijelo državne uprave, dakle i policija, može izdati "opći" prekršajni nalog i u slučaju kada je prekršaj utvrdila obavljanjem nadzora u okviru svoje nadležnosti. Ponovno ističemo da se pod pojmom "nadzora u okviru svoje nadležnosti" u Prekršajnom zakonu razumijevaju i izvodi prekršaja te prikupljanje dokaza tijekom kriminalističkog istraživanja prekršaja.⁴ Drugim riječima, u pogledu načina utvrđivanja prekršaja, policija može izdati "opći" prekršajni nalog kada prekršaj utvrdi:

1. neposrednim opažanjem ili
2. na temelju vjerodostojne dokumentacije ili
3. uporabom propisanih tehničkih uređaja ili
4. provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza ili

³ Vidi članak 233. st. 1. Prekršajnog zakona:

"**Tijela državne uprave** kao ovlašteni tužitelji mogu izdati prekršajni nalog ako su utvrdili prekršaj: 1. neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom njihovih ovlaštenih službenih osoba pri obavljanju inspekcijaskog ili **drugog nadzora iz njihove nadležnosti**, koje su o tome sačinile službenu bilješku ili zapisnik, ili 2. na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o očevidu nadležnog tijela, ili 3. upotrebom propisanih tehničkih uređaja ili provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza i vještačenja."

⁴ Vidi članak 158. st. 1. i st. 3. Prekršajnog zakona:

(1) Ovlaštene osobe tijela državne uprave kada postupaju u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora ili ako postoje osnove sumnje da je počinjen prekršaj, dužne su poduzeti potrebne mjere da se:

1. utvrdi je li počinjen prekršaj i tko je počinitelj,
2. počinitelj ili sudionik ne sakrije ili pobjegne,
3. otkriju i osiguraju tragovi prekršaja i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica,
4. prikupe sve obavijesti koje bi mogle biti od koristi za uspješno vođenje prekršajnog postupka.

(3) Policija radi ispunjenja zadaće iz stavka 1. ovoga članka može:

1. tražiti potrebne obavijesti od građana,
2. obaviti potreban pregled prijevoznih sredstava, osoba i prtljage,
3. u najkraćem potrebnom vremenu a najdulje šest sati nadzirati i ograničiti kretanje određenih osoba na određenom prostoru,
4. poduzeti druge mjere za otkrivanje osoba i stvari (promatranje, pratnja, blokada, racija, zasjeda, klopka, i dr.),
5. poduzeti potrebne mjere u vezi s utvrđivanjem istovjetnosti osoba i predmeta...

5. pri obavljanju nadzora u okviru nadležnosti policije, to jest temeljem rezultata provedenih izvida i dokaznih radnji tijekom kriminalističkog istraživanja prekršaja.

Ako je za dokazivanje krivnje počinitelja prekršaja potrebno poduzeti više izvida i dokaznih radnji, onda "opći" prekršajni nalog i ne bi uvijek bio najpogodniji kao način pokretanja prekršajnog postupka, pa predlažemo da policija prekršajni postupak pokrene optužnim prijedlogom (primjerice kod složenih prekršaja koji u biću djela sadrže više elemenata koje treba dokazati, iz čega može proizaći procjena da će za dokazivanje krivnje počinitelja očito biti potrebno provesti raspravu i dokazne radnje na prekršajnom sudu).

U slučaju kada okrivljenik pravodobno podnese prigovor, predlažemo da policija dokumentaciju načinjenu tijekom kriminalističkog istraživanja prekršaja dostavi prekršajnom sudu zajedno s "općim" prekršajnim nalogom na koji je uložen prigovor.

2.3. Mjesto izdavanja prekršajnih naloga

Obavezni i opći prekršajni nalozi izdavali su se u policijskoj postaji i u slučajevima kada ih se moglo i trebalo izdati "na terenu".

U slučajevima kad su za to ispunjeni zakonski uvjeti potrebno je težiti prema što većoj primjeni izdavanja prekršajnih naloga na mjestu počinjenja prekršaja putem tiskanog obrasca prekršajnog naloga MUP RH R-126a.

U skladu s važećim uputama Ravnateljstva policije, za prekršaj za koji je novčana kazna propisana u rasponu, može se izreći samo donja novčana kazna (detajnije obrazloženo u točki 6.). Držimo da je izdavanje prekršajnih naloga u službenim prostorijama ("referadi") umjesto njihova izdavanja na mjestu događaja potrebno, pored nekih drugih, u sljedećim situacijama:

- kad slobodan prostor tiskanog obrasca prekršajnog naloga MUP RH R-126a nije dostatan za opis prekršajnog djela (poglavito kod složenih prekršaja, kad je potrebno navesti više njegovih elemenata). Kada se "opći" ili obavezni prekršajni nalog izdaje u policijskoj postaji, počinitelja se zbog izdavanja tih prekršajnih naloga ne privodi u prostorije policije. Policijski službenik ga s mjesta događaja pušta da ode te mu priopćava da će protiv njega naknadno biti izdan "opći" ili obavezni prekršajni nalog, koji će mu naknadno biti dostavljen poštom,
- kad se radi o stjecaju prekršaja, a zadovoljeni su zakonski uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga za te prekršaje,⁵

⁵ Obrazac općeg i obaveznoga prekršajnog naloga za izdavanje na mjestu počinjenja prekršaja nema mjesta za unošenje više prekršaja, koje je počinitelj počinio u stjecaju, pa je to razlog zašto se ti prekršajni nalozi izdaju u policijskoj postaji ispisivanjem iz kompjutera na temelju predloška u elektroničkom obliku. U slučajevima kada jedan okrivljenik počini više prekršaja u stjecaju, od kojih jedan dio prekršaja zadovoljava uvjete za podnošenje optužnog prijedloga, a drugi dio prekršaja za izdavanje obaveznih prekršajnih naloga, pojedini prekršajni suci smatraju da policija ne bi trebala podnositi jedinstven optužni prijedlog za sve te prekršaje, nego da ih razdvoji – dio na optužni prijedlog, a dio na obavezne prekršajne naloge. Prilikom konzultacija prekršajni suci su iznijeli mišljenje da nije u duhu Prekršajnog zakona da ovlašteni tužitelj (policija) za sve prekršaje u realnom stjecaju podnese optužni prijedlog, jer tako okrivljenik stječe pravo na žalbu i pravo na povrat u prijašnje stanje i u vezi s onim prekršajima za koje postoje uvjeti za izdavanje obaveznoga

- u situaciji kad je počinitelj bio u užem smislu riječi lišen slobode zbog prekršaja (opisano u točki 5.). Osobe lišene slobode ne moraju čekati na izdavanje "općeg" ili obaveznoga prekršajnog naloga u policiji, jer im se on dostavlja naknadno poštom preporučeno. Obavezni ili "opći" prekršajni nalog izdaje se u policiji nakon što prestane oduzimanje slobode osobi:
 - po osnovi prekršajnog uhićenja (koje može trajati do 12 sati, a iznimno do 24 sata od zatjecanja počinitelja na počinjenju prekršaja propisanog zakonom),
 - po osnovi posebne mjere iz članka 137. Prekršajnog zakona (koje može trajati do puštanja iz posebne prostorije u koju je bila smještena do prestanka djelovanja opojnog sredstva, ali najduže do 12 sati od zatjecanja u počinjenju prekršaja),
 - po osnovi privođenja – kada je osoba bila privedena s mjesta događaja u službene prostorije policije po nekoj od drugih zakonskih ovlasti (osobu se pušta na slobodu nakon prestanka razloga iz članka 45. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, zbog kojeg je bila privedena, primjerice, osobu koja je privedena zbog utvrđivanja identiteta pušta se na slobodu nakon što joj je identitet utvrđen. Trajanje privođenja mora biti ograničeno na najkraće nužno vrijeme⁶).
 - u situaciji kad je za određeni prekršaj novčana kazna propisana u rasponu i ukaže se potrebnim izreći iznos novčane kazne unutar raspona (opisano u točki 6.).

U slučaju da policijski službenik nije potpuno siguran u kvalifikaciju prekršajnog djela, ili odmjeravanje sankcije, ili u procesne zakonske uvjete, ili je u kakvoj drugoj dvojbi po bilo kojoj osnovi, a da se to ne može pravodobno razjasniti na mjestu događaja, držimo potrebnim da o uočavanju radnje koja upućuje na počinjenje prekršaja sastavi izvješće ili službenu zabilješku i druga eventualna pismena te da se u njegovoj ustrojstvenoj jedinici naknadno, zajedno s nadležnim rukovoditeljem, donese konačna odluka o kvalifikaciji događaja i načinu eventualnog procesuiranja, odnosno odmjeravanju sankcije.

prekršajnog naloga, a koja prava ne bi imao da je protiv njega podnijet obavezni prekršajni nalog. Naime, temeljem čl. 243. st. 6. Prekršajnog zakona u postupku izdavanja obaveznoga prekršajnog naloga nije moguće podnositi molbu za povrat u prijašnje stanje. Protiv presude prekršajnog suda donesene povodom prigovora protiv obaveznoga prekršajnog naloga nije dopuštena žalba, što je propisano čl. 244. Prekršajnog zakona. Tako se jednog okrivljenika koji je počinio više prekršaja u realnom stjecaju te su za sve prekršaje ispunjeni uvjeti za izdavanje obaveznoga prekršajnog naloga stavlja u nepovoljniji položaj (u pravni režim obaveznoga prekršajnog naloga) od drugog okrivljenika koji je počinio više prekršaja u realnom stjecaju, ali za neke od tih prekršaja nema uvjeta za izdavanje obaveznoga prekršajnog naloga (stavljanje u pravni režim optužnog prijedloga). Okrivljenik u pravnom režimu optužnog prijedloga ima pravo na žalbu na presudu prekršajnog suda temeljem čl. 192. Prekršajnog zakona i ima pravo na povrat u prijašnje stanje temeljem čl. 124. Prekršajnog zakona, dok okrivljenik u pravnom režimu obaveznoga prekršajnog naloga ta prava – nema.

⁶ U skladu s čl. 4. st. 2. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14.), Prekršajni zakon, Zakon o kaznenom postupku i Zakon o policijskim poslovima i ovlastima ne preciziraju rok u kojem se identitet mora utvrditi. Imajući u vidu da je osoba kojoj se utvrđuje identitet i osoba kojoj treba izdati prekršajni nalog, dakle i osoba osumnjičena za prekršaj te da je uhićenje – **svako zadržavanje osobe pod sumnjom** da je počinila prekršaj, smatramo da privođenje radi utvrđivanja identiteta može trajati kao i rok za uhićenje – do 12 sati, a iznimno do 24 sata, sukladno s čl. 134. st. 3. PZ-a.

3. PRECIZNOST, KOMPLETNOST I UREDNOST PREKRŠAJNIH NALOGA

Više puta su prekršajni sudovi, što je potvrđeno i tijekom nadzora rada policijskih postaja, uočili da dio "općih" i obaveznih prekršajnih naloga, posebice onih izdanih na mjestu događaja koji se popunjavaju rukom (putem tiskanih obrazaca MUP R-126a), nije zadovoljavajući, uglavnom zbog sljedećih razloga koji sucima otežavaju rješavanje prigovora po takvim nalozima, odnosno štetni su i za tužitelja u pogledu konačnog ishoda prekršajnog postupka:

- neurednost (nečitak rukopis, zamrljanost tintom i slično),
- nepreciznost (izdavanje pogrešne vrste prekršajnog naloga, manjkav ili pogrešan opis prekršajnog djela, primjena pogrešne materijalne zakonske odredbe, pojedine rubrike neoznačene ili nepopunjene ili su pogrešno označene ili popunjene i slično),
- nekompletnost (izostanak nekih sastavnih elemenata prekršajnog naloga koji prema PZ moraju biti navedeni).

Stoga, u slučaju kad je zaprimljen prigovor koji se odnosi na prekršajni nalog izdan na mjestu događaja, a da je rukopis službenika koji ga je popunjavao nečitak, ili je iz nekog drugog razloga prekršajni nalog neuredan, predlažemo da se nadležnom prekršajnom sudu također dostavi i ovjereni prijepis takvog prekršajnog naloga.

4. PRERAČUNAVANJE NOVČANE KAZNE IZ NJEMAČKIH MARAKA U KUNE

Još uvijek postoje propisi kojima su novčane kazne propisane u njemačkim markama, kao što su Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Zakon o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti predsjednika Republike Hrvatske. Zakonom o izmjenama i dopunama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne prijestupe i prekršaje (NN 26/93.) riječ dinara zamijenjena je riječima "u dinarskog protuvrijednosti DEM" te je u skladu s time potrebno iznose u DEM pretvoriti u valutu EURO, a potom u kune. Međutim, utvrđeno je da neki prekršajni sudovi koriste drugačiju metodu za preračunavanje novčane kazne propisane u njemačkim markama (DEM), od metode koju je propisalo Ravnateljstvo policije.⁷

Tako policija iznos novčane kazne u kunama dobiva preračunavanjem DEM u EURO prema konverzijskom tečaju f ksiranom 1. siječnja 1999. godine od strane Europske monetarne unije (EMU): 1 EUR=1.95583 DEM, odnosno 1 DEM=0,51129 EUR, a potom preračunavanjem EURA u kune (HRK), prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji vrijedi za dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni, a što se može provjeriti i putem navedenog linka Hrvatske narodne banke: <http://www.hnb.hr/tecajn/htecajn.htm>, stoga predlažemo da ga se koristi u daljnjem radu.

Za razliku od te, ispravne metode, pojedini prekršajni sudovi koriste drugačiju metodu

⁷ Vidi Upute Ravnateljstva policije broj: 511-01-22/29-80963/13 od 10. 12. 2007. i broj: 511-01-22/29-1888/4-08 od 13. 5. 2008., kojima je naloženo preračunavanje kazni iz valute DEM u valutu EURO, a potom u kune te je objašnjena metoda preračunavanja. U ovom članku taj se način preračunavanja raščlanjuje po situacijama – izdavanje prekršajnih naloga, sklapanje sporazuma s počiniteljem o sankciji, naplata novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja.

preračunavanja, tako da visinu kazne određuju prema zadnjem tečaju njemačke marke u odnosu na hrvatsku kunu (370 HRK = 100 DEM), što je ujedno i uporište da stranke u postupku (dakle i policija) mogu žalbom osporavati takvu odluku o novčanoj kazni.

Nakon konzultacija s predstavnicima prekršajnih sudova te Upravom policije, pri čemu su se imale u vidu i postojeće mogućnosti aplikacije Operativne evidencije prekršaja, stav je PU zagrebačke da se prilikom preračunavanja novčane kazne iz njemačkih maraka preko eura u kune postupa na sljedeći način, a što predlažemo da koriste i sve druge ustrojstvene jedinice policije:

4.1. Preračunavanje i upisivanje novčane kazne iz njemačkih maraka u kune prilikom izdavanja prekršajnih naloga u "referadi"

Prilikom preračunavanja njemačkih maraka u eure iznos se zaokružuje na petu decimalu, a zaokruživanje se vrši prema općim pravilima: posljednja od potrebnih brojki ostaje ista ako je ona iza nje ista ili manja od "4", odnosno povisuje se za jednu brojku ukoliko je ona iza nje ista ili veća od "5".

Potom, kod preračunavanja eura u kune, zaokružuje se na puni iznos u kunama bez lipa (Operativna evidencija prekršaja ne omogućuje unos lipa), s time da se ide u korist okrivljenika: decimale, tj. lipa se izostavljaju, a upisuju se samo dobivene kune prije decimala (npr. ako je preračunavanjem eura u kune dobiven iznos od 195,82 kuna, upisat će se 195,00 kuna).

Tako je prilikom izdavanja takvih prekršajnih naloga u "referadi" onaj dio izreke koji se odnosi na izricanje novčane kazne potrebno navesti prema sljedećem obrascu:

"...pa mu/joj se na temelju citiranog propisa izriče novčana kazna u iznosu od ____ kuna (slovima: _____ kuna), a što je protuvrijednost od _____ njemačkih maraka (DEM), što preračunavanjem DEM u euro (prema konverzijskom tečaju fiksiranom 01. siječnja 1999. godine od strane EMU: 1 EUR=1,95583 DEM, odnosno 1 DEM=0,51129 EUR) iznosi ____, _____ eura, što preračunavanjem eura u kune prema srednjem tečaju HNB koji vrijedi za dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni, uz zaokruživanje na puni iznos, iznosi _____ kuna".

4.2. Preračunavanje i upisivanje novčane kazne iz njemačkih maraka u kune prilikom izdavanja prekršajnih naloga na mjestu počinjenja prekršaja

Preračunavanje i zaokruživanje se vrši na isti način kako je rečeno pod točkom 4.1., s tom razlikom što se prilikom preračunavanja njemačkih maraka u eure iznos zaokružuje na dvije decimale, pa se u rubriku navođenja visine izrečene novčane kazne upisuje sljedeći skraćeni opis izračuna i zaokruživanja: *"...te se temeljem istog propisa izriče novčana kazna u iznosu od ____ DEM = __, __ EUR = _____ kuna (slovima: _____ kuna)".*

Ovo stoga što prilikom izdavanja takvih prekršajnih naloga na mjestu počinjenja prekršaja putem tiskanog obrasca MUP RH R-126a, zbog oskudnosti njegovog prostora za upisivanje iznosa izrečene novčane kazne, nije moguće upisati cjeloviti opis preračunavanja.

Pri tom, upozoravamo da se, u skladu s važećim uputama Ravnateljstva policije, prilikom izdavanja "općeg" ili obaveznoga prekršajnog naloga na mjestu počinjenja za prekršaj

za koji je novčana kazna propisana u rasponu izriče samo donja novčana kazna (u suprotnom je niti aplikacija Operativne evidencije prekršaja neće moći prihvatiti).

Tako u pogledu prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira donja novčana kazna kod svih prekršaja za koje zapriječena novčana kazna iznosi 50 DEM, što iznosi 25,56450 eura, odnosno prema srednjem tečaju HNB za dan, primjerice ako je dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni 18. studenoga 2014. god. – 195,98 kuna, odnosno u konačnici (zaokruženo na pune kune) 195,00 kuna, pa se u spomenutu rubriku u takvim slučajevima u tiskani obrazac prekršajnog naloga treba upisati sljedeće:

"...te se temeljem istog propisa izriče novčana kazna u iznosu od 50 DEM = 25,56 EUR = 195 kuna (slovima: stodevedesetpet kuna)", a potonji iznos u kunama, naravno, ovisi o tečaju eura aktualnom za dan kada se donosi odluka o prekršaju. Međutim, na posebni zahtjev suda, potrebno je prezentirati cjelovit izračun opisan u točki 4.1.

4.3. Preračunavanje i upisivanje novčane kazne iz njemačkih maraka u kune prilikom donošenja izjave za donošenje odluke o prekršaju na temelju sporazuma u skladu s člankom 109.e PZ-a

Preračunavanje se vrši i upisuje na isti način kako je rečeno pod točkom 4.1. Slijedom svega navedenog, u izjavi bi dio koji se odnosi na sporazumnu novčanu kaznu trebao glasiti:

"...te je postignut sporazum da se kazni novčanom kaznom u iznosu od ____, ____, kuna (slovima: _____ kuna), a što je protuvrijednost od _____ njemačkih maraka (DEM), što preračunavanjem DEM u euro (prema konverzijskom tečaju fiksiranom 01. siječnja 1999. godine od strane EMU: 1 EUR=1,95583 DEM, odnosno 1 DEM=0,51129 EUR) iznosi ____, _____ eura, što preračunavanjem eura u kune prema srednjem tečaju HNB koji vrijedi za dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni, uz zaokruživanje na puni iznos, iznosi _____ kuna".

4.4. Preračunavanje i upisivanje novčane kazne iz njemačkih maraka u kune prilikom naplaćivanja novčane kazne uz izdavanje potvrde o naplaćenoj novčanoj kazni na mjestu počinjenja prekršaja ili uz izdavanje obavijesti/izvješća o počinjenom prekršaju, u skladu s člankom 245. PZ-a

Preračunavanje i zaokruživanje se vrši na isti način kako je rečeno pod točkom 4.1., s tom razlikom što se:

- u rubriku navođenja visine izrečene novčane kazne u potvrdi o naplaćenoj novčanoj kazni na mjestu počinjenja prekršaja odmah upisuje samo puni iznos novčane kazne u kunama, uz prethodno umanjenje od 50%,
- u slučaju izdavanja obavijesti/izvješća o počinjenom prekršaju (putem obrasca MUP RH R-119b), u predviđenu rubriku odmah upisuje samo puni iznos novčane kazne u kunama, ali bez umanjenja od 50% (jer građanin samostalno popunjava priloženu uplatnicu, odnosno odlučuje hoće li iskoristiti zakonsku mogućnost za pravodobnu uplatu uz primjenu umanjenja od 50%).

5. URAČUNAVANJE ODUZIMANJA SLOBODE U IZNOS NOVČANE KAZNE PREMA PREKRŠAJNOM NALOGU

Prekršajnim zakonom⁸ određeno je da se vrijeme provedeno u uhićenju, zadržavanju i svako oduzimanje slobode u vezi s prekršajem uračunava u izrečenu kaznu zatvora, kaznu maloljetničkog zatvora i novčanu kaznu, te da se prilikom uračunavanja izjednačuje svaki započeti dan uhićenja, zadržavanja i svakog drugog oduzimanja slobode te započelih tristo kuna novčane kazne s jednim danom zatvora.⁹

U skladu s tim, u situacijama kada se počinitelju izdaje "opći" ili obavezni prekršajni nalog, a da mu je tijekom utvrđivanja prekršaja bila u užem smislu riječi oduzeta sloboda (bio uhićen, smješten u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, bio priveden s mjesta događaja u službene prostorije policije prema nekoj od zakonskih ovlasti i drugo), takav prekršajni nalog se mora izdati u "referadi". Predlažemo da se u izreci prekršajnog naloga u dijelu u kojem se navodi novčana kazna dopiše i sljedeći tekst (pasus):

"Temeljem čl. 40. Prekršajnog zakona okrivljeniku/ci se u izrečenu novčanu kaznu uračunava vrijeme za koje mu/joj je bila oduzeta sloboda od dana __. __. 20__ godine u __, __ sati do dana __. __. 20__ godine do __, __ sati kao 300,00 kuna (slovima: tristo kuna) novčane kazne, PA OKRIVLJENIK/CA IMA ZA PLATITI JOŠ _____ KUNA (SLOVIMA: _____ KUNA)."

Također, primjena ove odredbe se u tom slučaju mora citirati i u obrazloženju prekršajnog naloga. Prilikom unošenja u Operativnu evidenciju prekršaja podataka iz takvog prekršajnog naloga potrebno je u okviru rubrike "ODUZIMANJE SLOBODE" upisati broj dana svakog početka oduzimanja slobode, a u rubrici "NOVČANA KAZNA" upisati iznos izrečene novčane kazne umanjene za 300 kuna po danu uzimanja slobode. Ako je izrečena novčana kazna bila 300 kuna ili manja, u konačnici će se upisati "0" kuna.

6. ODMJERAVANJE I OBRAZLOŽENJE NOVČANE KAZNE KAD JE PROPISANA U RASPONU PRI IZDAVANJU "OPĆEG" I OBAVEZNOGA PREKRŠAJNOG NALOGA U "REFERADI"

Kad je za određeni prekršaj novčana kazna propisana u rasponu i pokaže li se potrebnim izreći iznos novčane kazne unutar raspona (dakle, veća od minimuma), treba pristupiti izdavanju prekršajnog naloga isključivo u "referadi" (kako je navedeno u točki 2.3.), s obzirom na to da tiskani obrazac MUP RH R126a nema predviđene rubrike, odnosno dostatni prostor za navedene činjenice.¹⁰

⁸ Vidi članak 40. st. 2. Prekršajnog zakona.

⁹ Pod oduzimanjem slobode razumijeva se u vezi s točkom 5. u ovom članku 1) uhićenje, 2) posebna mjera iz čl. 137. Prekršajnog zakona – smještaj počinitelja prekršaja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, kojima se počinitelja prekršaja izolira od vanjskog svijeta, ali i 3) privođenje kao **ograničenje slobode kretanja** osobe, zbog razloga iz čl. 45. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima. Oduzimanje slobode u širem smislu riječi (npr. nedozvoljavanje udaljenja dok traje provjera identiteta osoba i predmeta na mjestu događaja i druge aktivnosti policije na mjestu događaja ili njegovoj blizini koje zahtijevaju prisutnost počinitelja, kao i odazivanje na službeni poziv i sl.), ne potpadaju pod spomenutu odredbu.

¹⁰ Prilikom odmjeravanja takve novčane kazne primjenjuje se čl. 36. st. 2. Prekršajnog zakona: "Određujući

U skladu s time, kad se za prekršaj izdaje "opći" ili obavezni prekršajni nalog u "referadi", u tom se slučaju okolnosti koje su utjecale na visinu izrečene kazne navode u okviru njegovog obrazloženja. Olakotne okolnosti su okolnosti koje mogu utjecati na izricanje blaže kazne unutar zakonski predviđenog okvira za propisanu kaznu. Kao primjer navodimo sljedeće olakotne okolnosti:

- mladost počinitelja,
- okolnosti počiniteljevog života prije počinjenja djela: ranija neosuđivanost, roditeljstvo, narušeno zdravlje, ovisnost (o drogi, alkoholu, kockanju i drugo), loše materijalne i obiteljske prilike, invalidnost, sudjelovanje u Domovinskom ratu,
- okolnosti tijekom počinjenja djela: oštećeni svojim ponašanjem doprinese počinjenju prekršaja,
- okolnosti nakon počinjenja djela: iskreno izraženo kajanje za počinjeni prekršaj, restitucija počinjene štete i slično,
- i drugo.

Otegotne okolnosti su okolnosti koje mogu utjecati na izricanje teže kazne unutar zakonskog okvira predviđenog za propisanu kaznu, kao što su:

- okolnosti počiniteljevog života prije počinjenja djela: ranija prekršajna osuđivanost, činjenje prekršajnih djela kroz duži vremenski period, djelo počinjeno u roku kušnje, sklonost počinjenju određene vrste prekršaja,
- okolnosti tijekom počinjenja djela: upornost pri činjenju djela, zlouporaba povjerenja, izživljavanje nad oštećenim, brutalnost, zlouporaba gostoprimstva, srodstvo sa žrtvom, oštećeni je starija ili nemoćna osoba ili nezrela mlađa osoba,
- okolnosti nakon počinjenja djela: odbijanje priznanja,
- i drugo.

Počiniteljevo imovinsko stanje izražava se u stupnju njegovih imovinskih prilika (slabe, loše, odnosno teške, osrednje, odnosno prosječne, dobre te iznadprosječno dobre). Radi utvrđivanja tih prilika daje se mogućnost okrivljeniku da ih iznese, a po mogućnosti i da ih dokumentira (npr. rješenjem o dječjem doplatku, socijalnoj pomoći i slično). U slučaju nepoklanjanja vjere u navode okrivljenika o njegovim imovinskim prilikama, bilo bi potrebno da donositelj prekršajnog naloga navede činjenice koje to opovrgavaju. Kao pomagalo kod primjene ovih odredbi uputno je koristiti kvalitetne sadržaje presuda i prekršajnih naloga sudova.

Držimo potrebnim upozoriti da se, u skladu s važećim uputama Ravnateljstva policije, prilikom izdavanja "općeg" ili obaveznoga prekršajnog naloga na mjestu počinjenja za prekršaj za koji je novčana kazna propisana u rasponu, može izreći samo donja novčana kazna, ali se ovo pravilo pokazuje svrhovitim i u nekim slučajevima izdavanja prekršajnog naloga u "referadi" (npr. ako dođe do situacije da tijekom donošenja odluke o visini novčane kazne

vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti, sud će uzeti u obzir sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja prekršaja (olakotne i otegotne okolnosti), a osobito ove: stupanj krivnje, pobude iz kojih je prekršaj počinjen, ranije ponašanje počinitelja, njegovo ponašanje nakon počinjenog prekršaja, te ukupnost društvenih i osobnih uzroka koji su pridonijeli počinjenju prekršaja. Izričući počinitelju prekršaja novčanu kaznu, sud će uzeti u obzir i njegovo imovinsko stanje."

nisu bile utvrđene ni olakotne ni otegotne okolnosti – što ne mora uvijek značiti da nisu postojale, nego da ih se nije moglo utvrditi), što u tom slučaju u većoj mjeri jamči potvrđivanje takvih naloga u postupcima prema eventualnim prigovorima okrivljenika zbog izrečene novčane kazne, odnosno njene visine.

7. POSTUPANJE S PREDMETIMA PRAVOMOĆNO ODUZETIM UZ "OPĆI" ILI OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG POLICIJE

Policija ima ovlast "općim" ili obaveznim prekršajnim nalogom **trajno oduzeti** predmete i sredstva, koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali njegovim počinjenjem, ako postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja¹¹. Da se radi o trajnom oduzimanju predmeta vidi se po tome što oduzeti predmeti i sredstva postaju vlasništvo Republike Hrvatske.¹²

Pojavila se dvojba o tome koje propise treba primijeniti na daljnje postupanje s tako trajno oduzetim predmetima, odnosno treba li primijeniti Pravilnik o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima, koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske (u nastavku – Pravilnik¹³ – opći propis, *lex generalis*) ili neki drugi, posebni propis (*lex specialis*). S tim u vezi napominjemo da se predmeti koje policija trajno oduzima – "općim" ili obaveznim prekršajni nalogom mogu podijeliti na predmete opće uporabe i na specifične predmete. Pod predmete opće uporabe svrstavali bi se svi oni predmeti koji nisu specifični, odnosno koji se inače nalaze u širokoj uporabi, odnosno njihova prodaja, u pravilu, nije ograničena.

7.1. Primjena posebne mjere trajnog oduzimanja predmeta opće uporabe

Za postupanje s predmetima koje je nadležni tužitelj pravomoćno oduzeo uz "opći" ili obavezni prekršajni nalog nadležan je područni ured Porezne uprave na čijem se području nalazi ustrojstvena jedinica koja je donijela pravomoćnu odluku o prekršaju kojom su trajno oduzeti predmeti, te je ujedno propisano da sve tako oduzete predmete, zajedno s odlukom o prekršaju s klauzulom pravomoćnosti, treba dostaviti nadležnom područnom uredu Porezne uprave.¹⁴

¹¹ Vidi čl. 76.a st. 1. Prekršajnog zakona (NN 39/13., 157/13.), čl. 228. st. 3. Prekršajnog zakona (NN 39/13.) st. 3. te čl. 239. st. 4. Prekršajnog zakona (NN 39/13., 157/13.). Trajno oduzimanje predmeta prema ovim člancima Prekršajnog zakona nije zaštitna mjera, nego posebna mjera trajnog oduzimanja predmeta, na koju je ovlaštena i policija. Policija nije ovlaštena izricati zaštitne mjere.

¹² Čl. 76.a st. 4. i st. 5. Prekršajnog zakona: Oduzeti predmeti i sredstva postaju vlasništvo Republike Hrvatske. To ne utječe na pravo trećih osoba za naknadu štete prema počinitelju zbog oduzetog predmeta ili sredstva. Vlasnik oduzetog predmeta ili sredstva koji nije počinitelj djela ima pravo na povrat predmeta i sredstva ili naknadu njihove tržišne vrijednosti iz državnog proračuna, osim ako je najmanje krajnjom nepažnjom pridonio da predmet ili sredstvo bude namijenjeno ili uporabljeno za počinjenje prekršaja ili da nastane njegovim počinjenjem ili ako je pribavio predmet ili sredstvo znajući za okolnosti koje omogućuju njegovo oduzimanje. (5) Zakonom se može propisati obvezno oduzimanje predmeta ili sredstva, u kojem slučaju vlasnik nema pravo na naknadu iz državnog proračuna, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

¹³ Vidi NN 38/14. i 60/14. – Ispravak.

¹⁴ U skladu s čl. 3. st. 1. i čl. 4. st. 1. Pravilnika o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima, koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske.

Temeljem članka 18. stavka 1. Pravilnika, moguće je od nadležnoga područnog ureda Porezne uprave bez dostavljanja predmeta tražiti njihovu trajnu besplatnu dodjelu radi korištenja u službene svrhe (obuka, edukacija, znanstveno istraživanje, Muzej policije i drugo). Također, ako oduzeti predmeti predstavljaju izravnu opasnost za zdravlje i život ljudi te zaštitu prirode i okoliša i nije ih moguće čuvati na odgovarajući način¹⁵ uništiti će se na neškodljiv način pod nadzorom nadležnog tijela u skladu s posebnim propisima.¹⁶ O takvom uništavanju predmeta potrebno je također, znanja radi, izvijestiti nadležni područni ured Porezne uprave.

Kao predmeti opće uporabe u praksi bi se najčešće mogli pojaviti sljedeći predmeti:

- odjevni predmet s natpisom "ACAB" i slično, čime je počinjen prekršaj iz članka 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira,
- transparent s natpisom kojim se izaziva netrpeljivost opisana u Zakonu o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, odnosno Zakonu o suzbijanju diskriminacije, odnosno Zakonu o ravnopravnosti spolova, ili se remeti javni red i mir iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira i drugo,
- palica za tučnjavu kojom je počinjen prekršaj iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, ili iz Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, ili iz Zakona o javnom okupljanju i drugo,
- pirotehnička sredstva kao predmeti prekršaja iz Zakona o eksplozivnim tvarima, odnosno Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, odnosno Zakona o javnom okupljanju i drugo,
- boce i drugo s pićima koja sadrže alkohol kao predmeti prekršaja iz Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, Zakona o javnom okupljanju, Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira i drugo.

7.2. Primjena posebne mjere trajnog oduzimanja specifičnih predmeta

Ponajprije se ima u vidu problematika oduzimanja droge zbog prekršaja iz Zakona o suzbijanju zlorabe droga. S tim u vezi zatraženo je i mišljenje Uprave policije o postupanju s oduzetom drogom, imajući u vidu odredbe o uništavanju droge te odredbe o oduzimanju droge¹⁷.

Slijedom navedenog u cijelosti navodimo stajalište Uprave policije: *"Vezano za Vaše prvo pitanje koje se odnosi na postupanje s predmetima koji su oduzeti od strane policije uz „opće” ili obavezne prekršajne naloge čija je pravomoćnost stupila na snagu, treba uzeti u obzir da je odredba kojim su određeni uvjeti za oduzimanje predmeta i podzakonski propis koji je temeljem te odredbe donesen, regulirana Prekršajnim zakonom kao općim propisom.*

S obzirom da propisi koje ste naveli u Vašem dopisu (Zakon o suzbijanju zlorabe droga...) reguliraju postupanje s oduzetim predmetima u prekršajnom postupku na drugačiji način od onog koji je naveden u Prekršajnom zakonu, potrebno je uzeti u obzir činjenicu da

¹⁵ U skladu s čl. 20. Pravilnika o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima, koji su postali vlasništvo RH.

¹⁶ Kao što su odredbe čl. 60.a Zakona o policijskim poslovima i ovlastima koje se, primjerice mogu primijeniti i u pogledu pirotehničkih sredstava, načelih pića, lako pokvarljivih namirnica i sl.

¹⁷ Vidi čl. 51. st. 1. i čl. 64. st. 1. Zakona o suzbijanju zlorabe droga.

se radi o posebnim propisima, te da će se primijeniti pravilo po kojem će se, ukoliko opći i posebni propisi reguliraju isto područje na različiti način, primijeniti odredbe posebnog propisa (lat. lex specialis derogat legi generali).

Drugim riječima, odredbe koje uređuju postupak s oduzetim predmetima, ukoliko su propisane posebnim zakonom temeljem kojeg je izdan „opći“ ili obavezni prekršajni nalog, imaju prednost u primjeni u odnosu na odredbe Prekršajnog zakona koje uređuju istu proceduru.”

Slijedom navedenog proizlazi da je u daljnjem postupanju s oduzetom drogom potrebno postupati temeljem Zakona o suzbijanju zlorabe droga, odnosno eventualnim podzakonskim aktima donesenim na temelju tog Zakona, ili važećim pisanim i usmenim uputama Ravnateljstva policije, odnosno policijske uprave te drugih nadležnih ustrojstvenih jedinica i tijela.

Vezano za aktualne upute Ravnateljstva policije, posebno upućujemo na uputu Uprave kriminalističke policije broj: 511-01-73/1-640/12-13. od 16. siječnja 2013. god. i uputu Ravnateljstva policije broj: 511-01-110-226/14. od 14. veljače 2014. god. U slučaju dvojbi, držimo potrebnim obratiti se Službi (Odjelu) kriminaliteta droga policijske uprave.

8. PREKRŠAJNI NALOZI ZA PREKRŠAJE IZ ZAKONA O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA TE DRUGIH ZAKONA KOJIMA SU PROPISANE UZ NOVČANU I KAZNE ZATVORA

Do nedavno se postavljalo pitanje ima li policija ovlast izdati "opći" prekršajni nalog u vezi s prekršajem za koje je pored novčane propisana i kazna zatvora. Nadalje, nije postojala policijska praksa izdavanja "općih" prekršajnih naloga po prekršajima iz javnog reda i mira, za koje je pored novčane kazne propisana i kazna zatvora, kao alternativna.

Glava XXX. PZ-a koja uređuje opće uvjete za izdavanje "općih" prekršajnih naloga omogućuje njihovo izdavanje i za prekršaje za koje su pored novčanih kazni kao moguće propisane i kazne zatvora, dok odredbe članka 239. PZ-a uređuju izdavanje obaveznih prekršajnih naloga u slučajevima kad je za prekršaj propisana samo novčana kazna. Kad se izdaje opći prekršajni nalog za prekršaj za koji je propisana novčana kazna ili kazna zatvora njime se može izreći samo novčana kazna, a ne i kazna zatvora.¹⁸

Primjeri zakona koji propisuju za prekršaje novčanu kaznu ili kaznu zatvora: Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Zakon o oružju, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, Zakon o sigurnosti prometa na cestama, Zakon o nadzoru državne granice...

Opći prekršajni nalog može se izdati unatoč okolnosti da je, primjerice Zakonom o pre-

¹⁸ Čl. 228. st. 3. i st. 4. Prekršajnog zakona (NN 39/13.): Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, prekršajnim se nalogom može, prema uvjetima ovoga Zakona, izreći odnosno primijeniti **svaka od propisanih** prekršajopravnih sankcija za punoljetne počinitelje prekršaja, oduzimanje imovinske koristi, oduzimanje predmeta, odrediti naknada paušalne svote troškova za izdavanje prekršajnog naloga i troškovi nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja.

Prekršajnim se nalogom ne može izreći kazna zatvora ni zaštitne mjere, osim zabrana upravljanja motornim vozilom.

kršajima protiv javnog reda i mira propisan mali iznos minimuma novčane kazne (50 DEM = 25,56 EUR = 195 kuna¹⁹). Naime, iznos novčane kazne je bitan samo prilikom izdavanja općega prekršajnog naloga za prekršaj za koji je propisana samo novčana kazna. Tada se okrivljeniku, primjerice fizičkoj osobi opći prekršajni nalog može izdati, ako se njime izriče novčana kazna veća od 5.000,00 kuna.

U međuvremenu je policijska praksa izdavanja prekršajnih naloga i za ovakve prekršaje već uvelike zaživjela, ali povremeno dolazi do u ranijim točkama opisanih općenitih manjkavosti, ali i dvojbi, odnosno nesigurnosti u primjeni citiranih odredbi PZ-a, stoga u prilogu članka dajemo na uvid i moguće korištenje obrazaca obaveznog i općega prekršajnog naloga kao podlogu za buduća izdavanja.

Prilog 1: primjerak predložka obrasca "općeg" prekršajnog naloga namijenjenog za izdavanje u "referadi" PP/PU zbog prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

Prilog 2: primjerak predložka obrasca obaveznoga prekršajnog naloga namijenjenog za izdavanje u "referadi" PP/PU zbog prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

Prilog 3: primjerak djelomično popunjenog općeg prekršajnog naloga izdanog na mjestu počinjenja prekršaja putem obrasca MUP RH R-126a (u ovom slučaju zbog prekršaja iz čl. 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, uz primjenu posebne mjere oduzimanja predmeta).

Primjeri prekršajnih naloga izdanih u referadi na odgovarajuće se načine mogu u daljnjem korištenju preinačiti i za izdavanje prekršajnih naloga za prekršaje iz drugih zakona, kako u formi "općeg" tako i u formi obaveznog prekršajnog naloga.

9. SLUŽBENO PISMENO POLICIJSKOG SLUŽBENIKA O NEPOSREDNOM OPAŽANJU RADNJE POČINJENJA PREKRŠAJA KAO DOKAZ

Prekršajnim zakonom²⁰ uređeno je da "službena bilješka" policijskog službenika o neposrednom opažanju radnje počinjenja prekršaja predstavlja dokaz. Međutim, uočeno je da pojedini prekršajni sudovi/suci imaju različite pristupe u pogledu tog pismena, pa su skloni sugerirati (i inzistirati) da se umjesto naslova "službena bilješka" koristi naslov "izvješće", bez obzira što su oba pismena o neposrednom opažanju radnje počinjenja prekršaja sastavljena pod istim okolnostima propisanim navedenim člankom i stavkom PZ-a te su, osim naslova, istog sadržaja (sadrže isto činjenično stanje).

Došli smo do saznanja da su u pogledu ovog pismena bitni sadržaj, okolnosti i način na koji je sastavljeno takvo pismo, a ne njegov naziv/naslov, neovisno glasi li "službena bilješka", "službena zabilješka" ili "izvješće". Ako pojedini sud/sudac odluči drugačije (izdvoji u postupku takvo pismo iz dokaza), držimo potrebnim pravodobno uložiti žalbu.

Međutim, što se tiče sadržaja razgovora sa svjedocima (naročito žrtvama) predlažemo, kad god je to moguće, umjesto službene zabilješke o obavljenom obavijesnom razgovoru pristupati formalnom ispitivanju svjedoka uz sastavljanje zapisnika, pri čemu je od presudne

¹⁹ Radi se o izračunu na temelju srednjeg tečaja za euro tečajne liste HNB koja je vrijedila za dan 18. studenoga 2014., zaokruženo na pune kune.

²⁰ Vidi članak 158. st. 5. Prekršajnog zakona.

važnosti da bude navedeno kako je ispitana osoba prethodno upozorena na svoja prava iz PZ-a (za suce je nebitno je li upozorenje već prethodno tiskano u propisanom obrascu zapisnika ili je upisano u uvodnom sadržaju teksta izjave koja se uzima na zapisnik). Ovo stoga što u određenom broju slučajeva svjedoci pred sudom odbijaju dati izjave (koriste blagodati nesvjedočenja) ili žele povući svoje ranije izjave, odnosno mijenjaju ih.

10. URUČENJE AKATA OSOBAMA KOJE SE NALAZE NA LIJEČENJU U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Povremeno se pojavljuju situacije da tijekom kriminalističkog istraživanja prekršaja počinitelj bude smješten na liječenje u zdravstvenu ustanovu (najčešće psihijatrijsku), a pri tom je neophodno uručiti mu neki od akata čije neuručenje onemogućuje daljnje postupke, odnosno mjere (obavijest iz članka 109.a PZ-a, naredbu o određivanju mjere opreza, rješenje o određivanju zaštitne mjere ili drugo) pa je dolazilo i do dvojbe ima li kakvih pravnih prepreka za takvo uručenje u prostorijama zdravstvene ustanove. Utvrđeno je da nema pravne prepreke, osim ako se prema izjavi nadležnog liječnika osoba nalazi u takvom stanju u kojem ne može shvatiti čin uručena akta.

11. LIŠENJE SLOBODE POČINITELJA PREKRŠAJA

Praćenjem primjene PZ-a, utvrđeno je da dolazi do nedoumica i neujednačenog postupanja u vezi s osobama lišenih slobode, osumnjičenih za počinjenje prekršaja. Neka od najčešćih nepravilnih postupanja jesu:

- za osobu za koju je izdana naredba o smještanju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva se kao vrijeme početka smještaja ne upisuje ono vrijeme kad je stvarno bila lišena slobode (na terenu),
- osoba za koju je bila izdana naredba o smještanju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, a istodobno su postojali uvjeti za uhićenje, formalno se uhićuje tek nakon izlaska iz posebne prostorije,
- uhićenoj se osobi odmah jasno ne stavlja do znanja da je uhićena, i zbog kojih razloga, nego je se "poziva da pođe u policijsku postaju radi krim. istraživanja",
- nepravilno se popunjavaju, ili se ne ažuriraju, podaci u izvješću o uhićenju (naročito vremena uhićenja i vremena puštanja na slobodu/predaje sudu ili drugom tijelu).

11.1. Uhićenje, prava uhićenika i obveze policije

Policija je ovlaštena uhititi osobu zatečenu u počinjenju prekršaja propisanog zakonom, ako postoje razlozi za zadržavanje.²¹

Na temelju Prekršajnog zakona i važećih uputa Ravnateljstva policije procesne pretpo-

²¹ Ovlast uhićenja propisana je čl. 134. st. 1. PZ-a, a razlozi za zadržavanje u čl. 135. PZ-a.

stavke koje moraju biti ispunjene da bi policija uhitila, a potom i eventualno privela počinitelja prekršaja na prekršajni sud radi zadržavanja jesu:

- a) da je osoba **zatečena** u počinjenju prekršaja propisanog zakonom, te
- b) da policija podnese **optužni prijedlog** (a ne prekršajni nalog):
 - za prekršaj propisan **zakonom** (a ne odlukom jedinice lokalne samouprave) i
 - da se radi o prekršaju vezanom uz **nasilje u obitelji**
 - ili da se radi o prekršaju protiv **javnog reda i mira**
 - ili da se radi o prekršaju vezanom za **sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima**
 - ili da se radi o prekršaju iz nekog drugog zakona (a ne iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira odnosno ne iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji odnosno ne iz Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima) za koji se može izreći **kazna zatvora**
 - ili novčana kazna **veća od 10.000,00 kuna**
 - te da ne postoje **razlozi za odbacivanje** optužnog prijedloga iz čl. 161. PZ-a, te
- c) da postoji barem jedna od navedenih okolnosti:
 1. postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će osumnjičena osoba pobjeći, ili
 2. postoji opasnost da će osumnjičena osoba uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za prekršajni postupak ili da će ometati prekršajni postupak utjecajem na svjedoke ili sudionike, ili
 3. osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će osumnjičena osoba ponoviti istovrsni prekršaj.

U policijskoj se praksi primjenjuju važeće upute Ravnateljstva policije prema kojima je ovlast uhićenja vezana uz istodobno (kumulativno) postojanje barem jednog iz sve tri skupine razloga (a+b+c).

Gramatičkim tumačenjem odredbi članka 134. i članka 135. PZ-a može se zaključiti da je Zakonodavac htio da se ne uhićuju počinitelji koji nisu zatečeni na prekršajnom djelu.

Međutim, s obzirom na to da zatjecanje počinitelja prekršaja nije uvijek moguće, smatramo da postoji potreba za dopunom Prekršajnog zakona u koji bi se trebala inkorporirati i odredba prisutna u članku 107. stavku 2. Zakona o kaznenom postupku, a to je da se u članku 134. stavku 1. Prekršajnog zakona ubaci i: "osobu za koju postoje osnove sumnje da je počinila prekršaj", što je autorima ovog stručnog članka obećano da će biti predloženo Radnoj skupini zaduženoj za izradu nacрта prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona.²²

To se pokazuje opravdanim naročito kod prekršaja prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, kada počinitelj ne bude zatečen na djelu te pobjegne i neko vrijeme nije dostupan po-

²² Ako se počinitelj prekršaja koji je naknadno otkriven i prisilno priveden ne smije uhititi on bi imao status osumnjičenika, a ne uhićenika. Onda bi temeljem čl. 82. st. 3. Prekršajnog zakona bilo primjereno svrsi prekršajnog postupka, na osumnjičenika primijeniti čl. 208. st. 4. i st. 7. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14.) o prikupljanju obavijesti, pa bi policija osumnjičenika koji je prisilno priveden morala odmah pustiti na slobodu, ako odbije dati obavijest o prekršaju koji mu se stavlja na teret.

liciji. Kada policija, temeljem članka 49. stavka 1. točke 1. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, za počiniteljem raspiše potragu, nakon njegova pronalaženja nije ga ovlaštena uhititi prema Prekršajnom zakonu (jer nije zatečen na počinjenju prekršaja), a ako ga privede na prekršajni sud radi zadržavanja (kao što nalaže Protokol o postupanju policije u slučajevima nasilja u obitelji), strogo gledajući, moglo bi se postaviti pitanje zakonitosti uhićenja.

Ako policija doista nema ovlast "naknadnog" uhićenja počinitelja i njegovog privođenja prekršajnom sudu, može se dogoditi da se, pogotovo u slučajevima težih oblika obiteljskog nasilja, ne bi moglo efikasno zaštititi žrtvu čak niti primjenom mjera opreza ili primjenom članka 19. u vezi s člankom 11. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09., 14/10. i 60/10.) – zaštitnim mjerama prije pokretanja prekršajnog postupka na prijedlog policije uz prethodnu suglasnost žrtve. Naime, dokle god se počinitelj nalazi na slobodi, on ima mogućnost kršenja mjera opreza i zaštitnih mjera, tako da ništa ne može bolje zaštititi žrtvu koja je u opasnosti od sudskog zadržavanja uhićenog počinitelja prekršaja²³.

Osoba uhićena ili zadržana pod sumnjom da je počinila prekršaj mora biti odmah upoznata o razlozima uhićenja ili zadržavanja, na njezin će zahtjev nadležno tijelo o uhićenju ili zadržavanju izvijestiti njezinu obitelj ili drugu osobu koju ona odredi, a ako se ispituje kao osumnjičenik ili okrivljenik i poučiti da nije dužna iskazivati te da ima pravo na stručnu pomoć branitelja kojeg može sama izabrati²⁴.

Nakon uhićenja policija je dužna:

1. odmah obavijestiti uhićenika o razlozima njegova uhićenja,
2. na traženje uhićenika u roku od 12 sati od uhićenja obavijestiti njegovu obitelj o uhićenju. Roditelja ili skrbnika uhićenog maloljetnika o uhićenju će se obavijestiti neovisno o želji uhićenika,
3. o uhićenju obavijestiti nadležno tijelo socijalne skrbi ako je potrebno poduzeti mjere za zbrinjavanje djece i drugih članova obitelji uhićenika o kojima se on brine, a u postupku povezanim s nasiljem u obitelji obavezno odmah obavijestiti radi mogućeg zbrinjavanja članova obitelji oštećenih tim nasiljem.²⁵

Slijedom navedenog, smatramo da je spram uhićenika potrebno:

²³ Temeljem čl. 19. u vezi s čl. 11. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, policija može predložiti prekršajnom sudu da odmah izrekne zaštitnu mjeru, primjerice udaljenje iz doma, **ali uz prethodnu suglasnost žrtve** radi otklanjanja izravne životne ugroženosti te osobe ili drugih članova obitelji. Članak 19. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji: "(1) Zaštitne mjere iz članka 11. stavka 2. podstavka 2., 3. i 4. ovoga Zakona mogu se primijeniti **prije pokretanja prekršajnog postupka.** (2) Zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka primijenit će se na prijedlog osobe izložene nasilju ili ovlaštenog tužitelja uz prethodnu suglasnost žrtve radi otklanjanja izravne životne ugroženosti te osobe ili drugih članova obitelji. (3) Sud će donijeti odluku iz stavka 1. ovoga članka, odmah bez odgode, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata od podnošenja prijedloga." Čl. 11. st. 2. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji sud može nad počiniteljem nasilja u obitelji, osim zaštitnih mjera propisanih Prekršajnim zakonom, primijeniti sljedeće zaštitne mjere:

- obveznog psihosocijalnog tretmana,
- **zabrane približavanja žrtvi nasilja u obitelji,**
- **zabrane uznemiravanja ili uhodjenja osobe izložene nasilju,**
- **udaljenja iz stana, kuće ili nekoga drugoga stambenog prostora,**
- obveznog liječenja od ovisnosti,
- oduzimanja predmeta koji je namijenjen ili uporabljen u počinjenju prekršaja.

²⁴ Prava uhićenika propisana su čl. 86. st. 1. PZ-a.

²⁵ Obveze policije u pogledu uhićenika propisane su u čl. 134. st. 2. PZ-a.

1. odmah ga pri uhićenju jasno obavijestiti o razlozima uhićenja:

- primjerice riječima: "*Gospodine/gospođo, uhićeni ste zbog sumnje u počinjenje prekršaja iz čl. Zakona!*"
- ili (ako nije moguće odmah precizno definirati pravnu odredbu prekršaja: "... zbog remećenja javnog reda i mira" ili, ... zbog nasilja u obitelji" itd.,

2. obavijestiti i ga o drugim pravima:

- na primjer riječima: "*Na Vaš zahtjev o uhićenju ćemo izvijestiti Vašu obitelj ili drugu osobu koju odredite!*",

3. neovisno o volji uhićenika, obavijestiti:

- **nadležni centar za socijalnu skrb**, ako je potrebno poduzeti mjere za zbrinjavanje djece i drugih članova obitelji uhićenika o kojima se on brine, a u postupku povezanim s nasiljem u obitelji obavezno odmah obavijestiti radi mogućeg zbrinjavanja članova obitelji oštećenih tim nasiljem,²⁶
- **roditelja ili skrbnika** uhićenog maloljetnika o uhićenju,²⁷

4. ako je stranac, da će se na njegov zahtjev obavijestiti (putem OKCP-a i nadležnih ustrojstvenih jedinica Ravnateljstva policije) **nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo.**²⁸ Napominjemo da ovo posljednje vrijedi i kod svih ostalih oblika lišenja slobode, odnosno zadržavanja stranaca,

5. usmeno ga poučiti da nije dužan iskazivati te da ima **pravo na stručnu pomoć branitelja** kojeg može sam izabrati. Za slučaj da uhićenik ne želi branitelja, kao dokaz o tome može se koristiti obrazac MUP RH – R 106: Izjava o odricanju od prava na branitelja, koji se uhićeniku da na potpis.

11. 2. Međusobni odnos uhićenja i posebne mjere smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva – kad istodobno postoje obje osnove

Praćenjem primjene Prekršajnog zakona u PU zagrebačkoj utvrđeno je da dolazi do nedoumica i neujednačenog postupanja u vezi s osobama lišenih slobode, osumnjičenih za počinjenje prekršaja.

Neka od najčešćih nepravilnih postupanja jesu:

- za osobu za koju je izdana naredba o smještanju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva se kao vrijeme početka smještanja ne upisuje ono vrijeme kad je stvarno bila lišena slobode (na terenu),
- osoba za koju je bila izdana naredba o smještanju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, a istodobno su postojali uvjeti za uhićenje, formalno se uhićuje tek nakon izlaska iz posebne prostorije,
- uhićenoj se osobi odmah jasno ne stavlja do znanja da je uhićena, i zbog kojih razloga, nego je se "poziva da pođe u policijsku postaju radi krim. istraživanja" i slično,
- ne popunjavaju se pravilno ili se ne ažuriraju, podaci u izvješću o uhićenju

²⁶ Radi se o situaciji iz čl. 134. st. 2. t. 3. PZ-a.

²⁷ Radi o situaciji iz čl. 134. st. 2. t. 2. PZ-a.

²⁸ U skladu s čl. 36. Bečke konvencije o konzularnim odnosima.

(naročito vremena uhićenja i vremena puštanja na slobodu/predaje sudu ili drugom tijelu).

Smatramo da, u skladu s pozitivnim odredbama PZ-a, te uputom Ravnateljstva policije²⁹ policija može primijeniti posebnu mjeru smještanja počinitelja prekršaja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva³⁰:

- 1. kao samostalnu mjeru (bez uhićenja)**, ako nisu ispunjeni svi uvjeti za uhićenje iz članka 134. stavka 1. PZ-a, nego samo uvjeti za primjenu posebne mjere iz članka 137. PZ-a koju policija određuje naredbom³¹ ili
- 2. istodobno s uhićenjem**, ako su istodobno ispunjeni uvjeti za uhićenje iz članka 134. stavka 1. PZ-a (vidi ranije pod 11.1.) te uvjeti za smještanje u posebnu prostoriju iz članka 137. PZ-a.

Pri tom valja napomenuti da uhićenje konzumira mjeru smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, slijedom čega proizlazi da za uhićenu osobu koja se nalazi pod utjecajem opojnih sredstava nije nužno donositi naredbu o smještanju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, međutim, poradi lakšeg pravedanja okolnosti iz članka 134. stavka 3. PZ-a (zašto uhićenik nije bio priveden prekršajnom sudu u roku od 12 sati od uhićenja) pokazuje se opravdano da se u tim slučajevima istodobno s uhićenjem donosi i takva naredba.

Mjeru iz članka 137. PZ-a policija određuje naredbom, a o uhićenju se popunjava obrazac izvješća o uhićenju.

Dakle, u situacijama postojanja obje osnove (za uhićenje iz čl. 134. st. 1. PZ-a te za smještanje u posebnu prostoriju iz čl. 137. PZ-a) potrebno je istodobno primijeniti i uhićenje i smještanje uz istodobno popunjavanje obrasca izvješća o uhićenju te izdavanje naredbe o smještanju – s istim početnim vremenom lišenja slobode (kao što je objašnjeno u točki 11. 3.).

Sveukupno lišenje slobode, odnosno zadržavanje uhićenika od strane policije, ako su postojale opravdane okolnosti iz. PZ-a, smije trajati do 24 sata.³²

Kada su formirana oba dokumenta (izvješće o uhićenju i naredba), oba se i predaju policijskom službeniku nadležnom za čuvanje i nadzor smještaja osoba lišenih slobode (šefu smjene policijske postaje odnosno jedinice za zadržavanje i prepratu) prilikom primopredaje osobe na zadržavanje, a osoba se uvodi i razvodi u Zbirci osoba lišenih slobode i pritvorenih osoba Informacijskog sustava – kao uhićena osoba.

²⁹ Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-51/7-32664/24 od 9. listopada 2013.

³⁰ Vidi i uputu PU zagrebačke broj: 511-19-04/2-20/3-2/14. od 19. ožujka 2014.

³¹ Vidi čl. 137. st. 1 Prekršajnog zakona. Prema osobi pod utjecajem opojnih sredstava koja je zatečena u počinjenju prekršaja, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, policija može naredbom radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja odrediti mjeru: 1. smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati.

³² Opravdane okolnosti iz čl. 134 st. 3. Prekršajnog zakona: "Policija će uhićenika uz optužni prijedlog dovesti sugu ili ga pustiti na slobodu čim prestane potreba lišenja slobode a najkasnije u roku od 12 sati od uhićenja. Policija će od uhićenika uzeti osobne i druge potrebne podatke. Ako navedeni rok za uhićenje pada izvan radnog vremena ili dežurstva suda, uhićenik će se dovesti do kraja vremena u kojemu sud radi. **Ako to nije moguće zbog okolnosti uhićenja ili drugih važnih razloga, policija će uhićenika, uz pisano obrazloženje, dovesti sugu početkom radnog vremena ili dežurstva narednog dana. U svakom slučaju, zadržavanje ne može trajati dulje od 24 sata.**"

11. 3. Vrijeme koje se smatra početkom uhićenja i vrijeme koje se smatra početkom smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva

1. Uhićenje počinitelja prekršaja koji nije pod utjecajem opojnog sredstva

Uhićenje počinje teći, i tim podatkom se popunjava izvješće o uhićenju, od trenutka kad je bio stvarno lišen slobode (u najčešćem broju slučajeva je to već "na terenu") te je takvog uhićenika odmah potrebno obavijestiti o razlozima uhićenja i drugim pravima te se taj podatak upisuje u izvješće o uhićenju.

2. Uhićenje počinitelja prekršaja koji je pod utjecajem opojnog sredstva

Uhićenje počinje teći, i tim podatkom se popunjava izvješće o uhićenju, od trenutka stvarnog lišenja slobode. Predlažemo da se uhićenika o razlozima uhićenja i drugim pravima – obavijesti dva puta. Prvi put odmah prilikom stvarnog lišenja slobode, a drugi put nakon prestanka djelovanja opojnog sredstva, odnosno nakon izlaska iz posebne prostorije, za slučaj da u vrijeme djelovanja opojnog sredstva nije bio u stanju razumjeti takvu obavijest.

U skladu s tim u obrazac izvješća o uhićenju upisuju se oba vremena davanja obavijesti – uz stavljanje potpisa policijskog službenika koji je uhićenika upoznao s njegovim pravima – uz svako od tih upisanih vremena.

3. Određivanje mjere smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva

Kao početak smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva iz članka 137. PZ-a ne uzima se trenutak u kojem je donesena naredba ili kad je počinitelj prekršaja fizički uveden u tu prostoriju, nego trenutak u kojem je na mjestu događaja stvarno lišen slobode, odnosno trenutak u kojem je počinitelj prekršaja na terenu zatečen, odnosno uhvaćen na počinjenju prekršajnog djela pod utjecajem opojnog sredstva (dakle, kao i kod uhićenja).

12. POSTUPANJE POLICIJE PREMA OSOBI KOJA NEMA PRIJAVLJENO PREBIVALIŠTE ILI BORAVIŠTE U RH, A ZATEČENA JE U PREKRŠAJU ZA KOJI SE NOVČANA KAZNA MOŽE NAPLATITI NA MJESTU POČINJENJA PREKRŠAJA ILI JE ZATEČENA U PREKRŠAJU ZA KOJI JE IZDAN PREKRŠAJNI NALOG, ALI NIJE VOLJNA (ODBIJA) PLATITI NOVČANU KAZNU I TROŠKOVE POSTUPKA

Navedena postupanja obuhvaćaju posebne oblike lišenja slobode počinitelja prekršaja – kad nisu ispunjeni uvjeti za uhićenje ili određivanje mjere smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva.

Ranija policijska praksa prema članku 245. PZ-a (u situaciji kada osoba koja nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj odbije platiti novčanu kaznu do 2000,00 kn za fizičku osobu) odvijala se na sljedeći način:

- policijski službenik izda obavezni prekršajni nalog uz koji automatski ide i uplatnica za novčanu kaznu te
- od osobe oduzima putnu ispravu za prelazak državne granice, putovnicu ili

- osobnu iskaznicu uz potvrdu, a
- ako okrivljenik neće podnositi prigovor, policija ga pušta na slobodu, a oduzetu putovnicu mu ne vraća dok ne plati novčanu kaznu, odnosno do isteka određenog roka (od 8 dana po čl. 294. st. 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama NN 67/08., 48/10., 74/11., 80/13., 158/13., 92/14. – za prekršaje u prometu) kada se vraća preko Ministarstva vanjskih poslova,
- ako počinitelj prekršaja želi pisati prigovor policijski službenik ga uputi da se javi u policijsku postaju (izvan radnog vremena šefu smjene, a u radno vrijeme u referadu za prekršajni postupak), gdje se zaprimi prigovor putem prevoditelja,
- šef smjene policijske postaje dogovori s dežurnim sucem Dežurne službe prekršajnog suda žurni postupak (datum i sat ročišta) te se okrivljenika uputi da se u određeni dan (uglavnom isti dan) i sat javi na prekršajni sud,
- policijski službenik nosi na prekršajni sud okrivljenikovu putovnicu, prekršajni nalog i druga pismena,
- u žurnom postupku prekršajni sud donese presudu³³.

Dakle, prema strancima i drugim osobama koje nemaju prijavljeno prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj (primjerice, naši državljani s prijavljenim prebivalištem u BiH) izricala se mjera opreza i njome se osiguravao njihov dolazak pred prekršajni sud, iako prema članku 245. stavku 7. PZ-a policijskom službeniku stoji na raspolaganju i mogućnost dovođenja³⁴.

12.1. Kod prekršaja za koji se novčana kazna može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja, a nema uvjeta za uhićenje iz članka 134. stavka 1. PZ-a

Kada postupa po prekršaju za koji je propisana naplata novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja, a počinitelj prekršaja nema prebivalište ili stalno boravište u Republici Hrvatskoj te odbija platiti novčanu kaznu i troškove, policijski službenik može ga dovesti prekršajnom sucu uz podnošenje **optužnog prijedloga**.

³³ Zadržavanje ili jamstvo u posebnim slučajevima, čl. 136. Prekršajnog zakona: "(1) Kad je okrivljeniku koji nema stalno prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj nepravomoćnom presudom izrečena kazna, a nema zakonskih uvjeta da se protiv njega odredi ili produlji zadržavanje (članak 135. stavak 3.), ponudit će mu sud da položi jamstvo u visini iznosa izrečene novčane kazne, visine određenih troškova postupka i naknade štete koju je obvezan naknaditi. Ako je izrečena kazna zatvora dio jamstva kojim se osigurava izvršavanje kazne zatvora odredit će se razmjerno visini izrečene kazne, pri čemu će se uzeti u obzir i vrijeme koje je proveo u zadržavanju.

(2) Ako okrivljenik ne položi jamstvo prema stavku 1. ovoga članka, sud će, i mimo uvjeta iz članka 135. stavka 3. ovoga Zakona, produljiti ili odrediti njegovo zadržavanje koje može trajati do isteka izrečene kazne zatvora, odnosno onoliko koliko bi mu zamjenom umjesto neplaćene novčane kazne bio određen zatvor. Okrivljenik može u roku od četrdeset osam sati podnijeti žalbu protiv tog rješenja koja ne odgađa izvršenje rješenja."

³⁴ Prema čl. 245. st. 7. Prekršajnog zakona: ako policijski službenik počinitelju prekršaja koji nema prebivalište ili stalno boravište u Republici Hrvatskoj izrekne novčanu kaznu i odredi troškove postupka a on odbije platiti kaznu i troškove, policijski službenik može počinitelja dovesti prekršajnom sucu uz podnošenje optužnog prijedloga. Prekršajni će sudac odmah ispitati privedenog počinitelja prekršaja. Ako pri tom nisu se stekli uvjeti za zadržavanje okrivljenika sukladno odredbi članka 135. stavka 3. Prekršajnog zakon, sudac može postupiti sukladno članku 136. Prekršajnog zakona.

Valja napomenuti da se, iako se u PZ-u upotrebljava izraz dovođenje, zapravo radi o privođenju, jer se ne radi o dovođenju na temelju pisane zapovijedi nadređenog ili naloga nadležnog tijela izdanog na temelju zakona³⁵. Slijedom navedenog, takvog počinitelja se uz optužni prijedlog može privesti nadležnom prekršajnom sudu, prije svega njegovom dežurnom odjelu, tj. dežurnom prekršajnom sucu.

Pri tom, kako bi prekršajni sud u okviru izricanja eventualne kazne mogao donijeti i odluku o uračunavanju lišenja slobode takvog okrivljenika³⁶, a imajući u vidu da se ne radi o uhićenju iz članka 134. stavka 1. PZ-a, pokazuje se potrebnim prilikom njegovog privođenja sudu priložiti i "popratni" dopis iz kojeg mora biti vidljivo da se postupalo prema članku 245. stavku 7. PZ-a uz navođenje prekršaja koji je osoba počinila te navođenja vremena kada je započelo lišenje slobode te osobe.

Ako je osoba zatečena izvan radnog vremena suda, odnosno njegovoga dežurnog odjela, odnosno dežurnoga prekršajnog suca, a postoji sumnja da se primjenom mjere opreza oduzimanja isprave za prelazak državne granice ili neke druge mjere opreza ne bi osigurala njegova nazočnost pred sudom, te ako počinitelj prekršaja ne raspolaže ispravom (nema je uz sebe), držimo potrebnim osobu smjestiti na zadržavanje u prostorijama policije (u policijskim postajama koje posjeduju odgovarajuće prostorije, odnosno u jedinici za zadržavanje i prepratu).

Pri tom je potrebno policijskom službeniku nadležnom za čuvanje i nadzor smještaja osoba lišenih slobode (šefu smjene policijske postaje odnosno jedinice za zadržavanje i prepratu) prilikom primopredaje osobe na zadržavanje dostaviti primjerak spomenutog "popratnog" dopisa, a osobu uvesti i razvesti u Zbirci osoba lišenih slobode i pritvorenih osoba Informacijskog sustava – kao privedenu osoba.

12.2. Kod prekršaja za koji je izdan obavezni ili "opći" prekršajni nalog, a nema uvjeta za uhićenje iz članka 134. stavka 1. PZ-a

Uputom Ravnateljstva policije³⁷ regulirano je da policija počinitelja prekršaja koji nema prebivalište ili stalno boravište u Republici Hrvatskoj i izdan mu je obavezni ili "opći" prekršajni nalog, a odbija platiti novčanu kaznu i troškove postupka, može privesti nadležnome prekršajnom sudu, s tom razlikom što nije potrebno sastavljati optužni prijedlog, nego ga se može privesti uz već izdani obavezni, odnosno "opći" prekršajni nalog.

Istom uputom Ravnateljstva policije objašnjeno je da policija prije privođenja takvog počinitelja prekršajnom sudu treba razmotriti mogućnost da se njegova prisutnost pred nadležnim prekršajnim sudom osigura primjenom mjere opreza, i to poglavito u situacijama kada je prekršaj utvrđen izvan radnog vremena nadležnog prekršajnog suda.

Slijedom toga su se u praksi izricale mjere opreza privremenog oduzimanja putne i druge isprave za prelazak državne granice kao mjere osiguranja nazočnosti počinitelja u prekršajnom postupku i osiguranja izvršenja kazne, te se umjesto privođenja počinitelj prekršaja

³⁵ U skladu s čl. 45. t. 5. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima – privođenje u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

³⁶ U skladu s čl. 40. i čl. 183. st. 1. t. 5. PZ-a.

³⁷ Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-22/29-1888/4-08 od 13. svibnja 2008.

pozivao da pristupi pred prekršajni sud, koji može³⁸ istome ponuditi jamstvo u visini iznosa izrečene novčane kazne, visine određenih troškova postupka i naknade štete koju je obvezan naknaditi ili mu odrediti zadržavanje³⁹, ako ne položi jamstvo.

Međutim, događalo se, i još se događa, da pojedini takvi okrivljenici ne postupe po pozivu, odnosno da se samovoljno udalje, pa i s područja Republike Hrvatske, čime je dovedeno u pitanje izvršenje njihove kazne i drugih obveza.

Slijedom navedenog, kada postoji sumnja da se primjenom mjere opreza oduzimanja isprave za prelazak državne granice ili neke druge mjere opreza ne bi osigurala nazočnost počinitelja prekršaja pred sudom, te ako počinitelj prekršaja ne raspolaže ispravom (nema je uz sebe), policija ga može privedi nadležnom prekršajnom sudu, prije svega njegovom dežurnom odjelu, odnosno dežurnom prekršajnom sucu, uz već izdani obavezni ili "opći" prekršajni nalog.

Kako bi prekršajni sud u okviru izricanja eventualne kazne mogao donijeti i odluku o uračunavanju lišenja slobode takvog okrivljenika⁴⁰ imajući u vidu da se ne radi o uhićenju iz članka 134. stavka 1. PZ-a, potrebno je prilikom njegovog privođenja sudu priložiti i "popratni" dopis iz kojeg mora biti vidljivo zašto je osoba privedena te navođenje vremena kada je započelo njeno lišenje slobode.

Ako je takva osoba zatečena izvan radnog vremena suda, odnosno njegovog dežurnog odjela, odnosno dežurnoga prekršajnog suca, držimo potrebnim osobu smjestiti na zadržavanje u prostorijama policije (u policijskim postajama koje posjeduju odgovarajuće prostorije, odnosno u jedinici za zadržavanje i prepratu).

Pri tom je potrebno policijskom službeniku nadležnom za čuvanje i nadzor smještaja osoba lišenih slobode (šefu smjene policijske postaje, odnosno jedinice za zadržavanje i prepratu) prilikom primopredaje osobe na zadržavanje dostaviti primjerak spomenutog "popratnog" dopisa, a osobu uvesti i razvesti u Zbirci osoba lišenih slobode i pritvorenih osoba Informacijskog sustava – kao privedena osoba.

13. UMJESTO ZAKLJUČKA

PU zagrebačka je izdala uputu broj: 511-19-04/2-20/3-2/14. od 19. ožujka 2014. i uputu broj: 511-19-04/2-20-50/2-14. od 18. studenoga 2014. o načinu postupanja u 12 situacija iz Prekršajnog zakona koje su predmet razmatranja u ovom članku. Te su važeće upute PU zagrebačke glavni izvori sadržaja ovog članka, a nastale su kao rezultat prethodno provedenih konzultacija s Ravnateljstvom policije i s predstavnicima prekršajnih sudova. Autori u članku predlažu upute za postupanje policije, odnosno odgovore na 12 pitanja primjene Prekršajnog zakona, što može doprinijeti unifiranom postupanju policije u tim situacijama.

³⁸ Prema čl. 136. st. 1. PZ-a.

³⁹ Prema čl. 136. st. 2. PZ-a.

⁴⁰ U skladu s čl. 40. i čl. 183. st. 1. t. 5. PZ-a.

LITERATURA

a) Zakoni

1. *Prekršajni zakon* (NN 107/07., 39/13., 157/13.).
2. *Zakon o policijskim poslovima i ovlastima* (NN 76/09.).
3. *Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira* (NN 5/90., 30/90., 47/90., 29/94.).
4. *Zakon o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti predsjednika Republike Hrvatske* (NN 55/90.).
5. *Zakon o oružju* (NN 63/07., 146/08., 59/12.).
6. *Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima* (NN 117/03., 71/06., 43/09., 34/11.).
7. *Zakon o suzbijanju diskriminacije* (NN 85/08., 112/12.).
8. *Zakonu o ravnopravnosti spolova* (NN 82/08.).
9. *Zakon o suzbijanju zlouporabe droga* (NN 107/01., 87/02., 163/03., 141/04., 40/07., 149/09., 84/11., 80/13.).
10. *Zakon o javnom okupljanju* (NN 128/99., 90/05., 139/05., 150/05., 82/11., 78/12.).
11. *Zakon o zaštiti od nasilja u obitelj* (NN 137/09., 14/10., 60/10.).
12. *Zakon o kaznenom postupku* (NN 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14.).

b) Pravilnici

13. *Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika* (NN 89/10.).
14. *Pravilnik o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima, koji su postali Vlasništvo Republike Hrvatske* (NN 38/14., 60/14.).

c) Upute

15. Uputa Uprave kriminalističke policije broj: 511-01-73/1-640/12-13. od 16. 1. 2013.
16. Dopis Uprave kriminalističke policije broj: 511-01-73/8-140/160-14 od 3.6.2014.
17. Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-22/29-80963/13 od 10. 12. 2007.
18. Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-22/29-1888/4-08 od 13. 5. 2008.
19. Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-51/7-32664/24-13 od 9. 10. 2013.
20. Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-51/7-32664/32-13 od 4. 12. 2013.
21. Uputa Ravnateljstva policije broj: 511-01-110-226/14. od 14. 2. 2014.
22. Uputa PU zagrebačke broj: 511-19-04/2-20-50/2-14. od 18. studenoga 2014.

23. Uputa PU zagrebačke broj: 511-19-04/2-20/3-2/14. od 19. ožujka 2014.

d) Sudska presuda

24. Presuda Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske br. JŽ-212/2014. od 6. 2. 2014.

e) Članak

25. Posilović, D., Mršić, Ž., Šantek, M. (2013). *Mjere opreza u prekršajnom postupku s osvrtnom na zabranu posjećivanja određenog mjesta ili područja*. Policijska i sigurnost, godina 22, broj 4, str. 526-540.

f) Knjiga

26. Veić, P. (2012). *Prekršajni zakon-komentar*sudska praksa*pojmovno kazalo*. Dušević i Kršovnik d.o.o.", Rijeka.

g) Protokol

27. *Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji*.

Summary

Tomislav Krtinić, Marijan Šantek

Some questions the application of the provisions of the Misdemeanour Act

This article contains instructions for conducting of the police in a variety of situations from the Magistrate's law: a person who is caught in violation of the precautions; in case of issuing general or mandatory misdemeanor warrant; in case of permanent confiscation of objects with general or mandatory misdemeanor warrant; in case of arresting and detention of person while cessation of influence of substances and drugs – with booth possible reasons for action against the perpetrator; in case of policing against a person who hasn't had permanent or temporary residence in the Republic of Croatia, and this person was found in violation of law for which could be fined at the scene of the offense, but refuses to pay fines and costs.

Key words: order, punishment, arrest, a special room, precautions, offender, offense.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

POLICIJSKA UPRAVA _____

Broj: _____

(mjesto i datum)

Na temelju čl. 239., u vezi sa čl. 234. Prekršajnog zakona („NN“ br. 107/07., 39/13. i 157/13.) izdaje se

OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG

Okrivljenik/ca _____, od oca/majke _____ rođen/a _____

u _____, s prebivalištem u _____, broj _____,

OIB: _____, državljanin/ka _____, identitet provjeren

uvidom u _____, serijskog broja _____,

(naziv isprave)

kriv-a je

što je dana _____ 20__ . godine u _____ sati, u _____, _____ ulici, ispred broja _____

(kratak opis prekršaja)

dakle, _____, čime je počinio/la prekršaj iz članka ____ . stavka ____ . kažnjivo po članku ____ . stavku ____ . Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira,

pa mu/joj se na temelju citiranog propisa izriče novčana kazna u iznosu od _____, _____ kuna (slovima: _____ kuna), a što je protuvrijednost od _____ njemačkih maraka (DEM), što preračunavanjem DEM u euro (prema konverzijijskom tečaju fiksiranom 01. siječnja 1999. godine od strane EMU: 1 EUR=1,95583 DEM, odnosno 1 DEM=0,51129 EUR) iznosi _____, _____ eura), što preračunavanjem eura u kune prema srednjem tečaju HNB koji vrijedi za dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni, uz zaokruživanje na puni iznos, iznosi _____ kuna.

Temeljem čl. 40. Prekršajnog zakona okrivljeniku/ci se u izrečenu novčanu kaznu uračunava vrijeme za koje mu/joj je bila oduzeta sloboda od dana ____ . ____ . 20__ . godine u ____ . sati do dana ____ . ____ . 20__ . godine do ____ . sati kao 300,00 kuna (slovima: tristo kuna) novčane kazne, PA OKRIVLJENIK/CA IMA ZA PLATITI JOŠ _____ KUNA (SLOVIMA: _____ KUNA). *(ukoliko nije bilo oduzimanja slobode ovaj se pasus ne upisuje)*

Okrivljenik/ca je dužan/na novčanu kaznu platiti u roku 8 dana od pravomoćnosti prekršajnog naloga uplatnicom na žiro račun ili u ovoj Policijskoj postaji.

Ukoliko okrivljenik/ca u zadanom roku plati 2/3 izrečene novčane kazne smatrat će se da je kazna u cjelini plaćena.

Okrivljeniku/ci se temeljem članka 239. Prekršajnog zakona izriče:

a) mjera oduzimanja predmeta _____,

b) oduzimanja imovinske koristi _____,

Okrivljenik/ca je na temelju članka 239. Prekršajnog zakona i članka 5. Rješenja o utvrđivanju cijena posebnih troškova nastalih radom Ministarstva unutarnjih poslova („NN“ br. 55/11., 58/11. – ispravak, 100/12. i 110/14.) dužan/na nadoknaditi troškove prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od 100,00 kuna (slovima: sto kuna), uplatnicom u roku od 8 dana pod prijetnjom izvršenja.

Obrazloženje

Policijski službenik ovoga tijela podnio je izvješće broj: _____
o počinjenom prekršaju opisanom u izreci ovog Prekršajnog naloga.

Prekršaji su utvrđeni: **A. neposrednim zapažanjem ili obavljenim nadzorom B. na temelju vjerodostojne dokumentacije C. uređajima za nadzor i mjerenje ili provođenjem odgovarajućih laboratorijskih analiza i vještačenja**, sukladno čl. 233. Prekršajnog zakona, te je u skladu sa člankom 239. istog Zakona izrečena novčana kazna **te _____ mjera _____** i određeni su troškovi postupka.

Kako su u prekršajnom djelu okrivljenika/ce sadržana sva obilježja prekršaja iz primijenjenog pravnog propisa iz izreke ovog naloga, novčana kazna i _____ mjera _____ utvrđeni su u odgovarajućim iznosima, odnosno trajanju, pri čemu su kod odmjerenja novčane kazne sukladno čl. 36. st. 2. Prekršajnog zakona uzete u obzir sve okolnosti koje utječu na njenu visinu, i to olakotne okolnosti: _____, kao i otegotne okolnosti: _____, te počiniteljevo imovinsko stanje, koje je utvrđeno kao _____.

Temeljem čl. 40. Prekršajnog zakona okrivljeniku/ci u izrečenu novčanu kaznu uračunato vrijeme za koje mu/joj je oduzeta sloboda kao 300,00 kuna. *(ukoliko nije bilo oduzimanja slobode ova rečenica se ne upisuje)*
Odluka o troškovima izrečena je na temelju članka 239. Prekršajnog zakona.

Slijedom iznjetoga riješeno je kako je navedeno u izreci.

Okrivljenik/ca se upozorava da ima prava u smislu članka 109. a. stavka 1. točke od 2. do 8. Prekršajnog zakona, i to:

2. da može slobodno iznijeti obranu ili dostaviti pisanu obranu, uskratiti iznošenje obrane ili odgovor na pojedino pitanje,
3. da kod tijela postupka ima pravo razgledati spis i upoznati se s dokazima protiv njega,
4. da ima pravo braniti se sam ili uz pomoć branitelja po vlastitom izboru, ali da zbog nedolaska branitelja na raspravu odnosno ročište ili uzimanja branitelja tek na raspravi odnosno ročištu, rasprava odnosno ročište se neće odgoditi,
5. da ima pravo podnositi prijedloge za provođenje dokaza u svoju obranu,
6. da se rasprava pred tijelom postupka može održati i u njegovoj odsutnosti,
7. da je do pravomoćnog završetka postupka i završetka postupka izvršenja sankcije dužan obavijestiti tijelo postupka o svakoj promjeni adrese prebivališta i boravišta odnosno sjedišta, jer će mu se, ako tako ne postupi, ili ako izbjegava dostavu, sva pismena dostaviti putem oglasne ploče tijela postupka,
8. da ima pravo upotrebljavati svoj jezik, odnosno pravo da mu se osigura tumač ako se postupak ili pojedina radnja u postupku ne vodi na njegovom jeziku te da se tog prava može odreći ako zna jezik na kojem se vodi postupak ili provodi pojedina radnja.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Naloga okrivljenik/ca, branitelj i osobe iz čl. 192. st. 2. Prekršajnog zakona imaju pravo prigovora nadležnom prekršajnom sudu u roku od 8 dana po primitku odnosno uručanju ovog Naloga.

Prigovor se podnosi putem ove Policijske uprave, odnosno Policijske postaje u dva istovjetna primjerka.

Dostaviti:

1. Okrivljeniku/ci,
2. Pismohrana - ovdje.

NAČELNIK

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

POLICIJSKA UPRAVA _____

Broj: _____

(mjesto i datum)

Na temelju čl. 229., u vezi sa čl. 234. Prekršajnog zakona („NN“ br. 107/07., 39/13. i 157/13.) izdaje se

PREKRŠAJNI NALOG

Okrivljenik/ca _____, od oca/majke _____ rođen/a _____

u _____, s prebivalištem u _____, broj _____,

OIB: _____, državljanin/ka _____, identitet provjeren
uvidom u _____, serijskog broja _____,

(naziv isprave)

kriv-a je

što je dana _____ 20___. godine u _____ sati, u _____, _____ ulici, ispred
broja _____

(kratak opis prekršaja)

dakle, _____,
čime je počinio/la prekršaj iz članka _____. stavka _____. kažnjivo po članku _____. stavku _____. Zakona o prekršajima
protiv javnog reda i mira,
pa mu/joj se na temelju citiranog propisa izriče novčana kazna u iznosu od _____, _____ kuna (slovima: _____
kuna), a što je protuvrijednost od _____ njemačkih maraka (DEM), što preračunavanjem DEM u euro
(prema konverzijskom tečaju fiksiranom 01. siječnja 1999. godine od strane EMU: 1 EUR=1,95583 DEM,
odnosno 1 DEM=0,51129 EUR) iznosi _____ eura), što preračunavanjem eura u kune prema srednjem
tečaju HNB koji vrijedi za dan kada se donosi odluka o novčanoj kazni, uz zaokruživanje na puni iznos, iznosi
_____ kuna.

Temeljem čl. 40. Prekršajnog zakona okrivljeniku/ci se u izrečenu novčanu kaznu uračunava vrijeme za koje
mu/joj je bila oduzeta sloboda od dana _____. _____. 20___. godine u _____ sati do dana _____. _____. 20___. godine do
_____. _____. sati kao 300,00 kuna (slovima: tristo kuna) novčane kazne, PA OKRIVLJENIK/CA IMA ZA PLATITI JOŠ
_____ KUNA (SLOVIMA: _____ KUNA). *(ukoliko nije bilo oduzimanja slobode ovaj se pasus ne
upisuje)*

Okrivljenik/ca je dužan/na novčanu kaznu platiti u roku 8 dana od pravomoćnosti prekršajnog naloga
uplatnicom na žiro račun ili u ovoj Policijskoj postaji.

Ukoliko okrivljenik/ca u zadanom roku plati 2/3 izrečene novčane kazne smatrat će se da je kazna u cjelini plaćena.

Okrivljeniku/ci se temeljem članka 228. Prekršajnog zakona izriče:

a) mjera oduzimanja predmeta _____,

b) oduzimanja imovinske koristi _____,

Okrivljenik/ca je na temelju članka 228. Prekršajnog zakona i članka 5. Rješenja o utvrđivanju cijena posebnih
troškova nastalih radom Ministarstva unutarnjih poslova („NN“ br. 55/11., 58/11. – ispravak, 100/12. i 110/14.)
dužan/na nadoknaditi troškove prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od 500,00 kuna (slovima: petsto
kuna), uplatnicom u roku od 8 dana pod prijjetnjom izvršenja.

Obrazloženje

Policijski službenik ovoga tijela podnio je izvješće broj: _____
o počinjenom prekršaju opisanom u izreci ovog Prekršajnog naloga.

Prekršaji su utvrđeni: **A. neposrednim zapažanjem ili obavljenim nadzorom B. na temelju vjerodostojne dokumentacije C. uređajima za nadzor i mjerenje ili provođenjem odgovarajućih laboratorijskih analiza i vještačenja**, sukladno čl. 233. Prekršajnog zakona, te je u skladu sa člankom 228. istog Zakona izrečena novčana kazna, _____ mjera _____ i određeni su troškovi postupka.

Kako su u prekršajnom djelu okrivljenika/ce sadržana sva obilježja prekršaja iz primijenjenog pravnog propisa iz izreke ovog naloga, novčana kazna i _____ mjera _____ utvrđeni su u odgovarajućim iznosima, odnosno trajanju, pri čemu su kod odmjeravanja novčane kazne sukladno čl. 36. st. 2. Prekršajnog zakona uzete u obzir sve okolnosti koje utječu na njenu visinu, i to olakotne okolnosti: _____, kao i otegotne okolnosti: _____, te počiniteljevo imovinsko stanje, koje je utvrđeno kao _____.

Temeljem čl. 40. Prekršajnog zakona okrivljeniku/ci u izrečenu novčanu kaznu uračunato vrijeme za koje mu/joj je oduzeta sloboda kao 300,00 kuna. *(ukoliko nije bilo oduzimanja slobode ova rečenica se ne upisuje)*
Odluka o troškovima izrečena je na temelju članka 228. Prekršajnog zakona.

Slijedom iznijetoga riješeno je kako je navedeno u izreci.

Okrivljenik/ca se upozorava da ima prava u smislu članka 109. a. stavka 1. točke od 2. do 8. Prekršajnog zakona, i to:

2. da može slobodno iznijeti obranu ili dostaviti pisanu obranu, uskratiti iznošenje obrane ili odgovor na pojedino pitanje,
3. da kod tijela postupka ima pravo razgledati spis i upoznati se s dokazima protiv njega,
4. da ima pravo braniti se sam ili uz pomoć branitelja po vlastitom izboru, ali da zbog nedolaska branitelja na raspravu odnosno ročište ili uzimanja branitelja tek na raspravi odnosno ročištu, rasprava odnosno ročište se neće odgoditi,
5. da ima pravo podnositi prijedloge za provođenje dokaza u svoju obranu,
6. da se rasprava pred tijelom postupka može održati i u njegovoj odsutnosti,
7. da je do pravomoćnog završetka postupka i završetka postupka izvršenja sankcije dužan obavijestiti tijelo postupka o svakoj promjeni adrese prebivališta i boravišta odnosno sjedišta, jer će mu se, ako tako ne postupi, ili ako izbjegava dostavu, sva pismena dostaviti putem oglasne ploče tijela postupka,
8. da ima pravo upotrebljavati svoj jezik, odnosno pravo da mu se osigura tumač ako se postupak ili pojedina radnja u postupku ne vodi na njegovom jeziku te da se tog prava može odreći ako zna jezik na kojem se vodi postupak ili provodi pojedina radnja.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Naloga okrivljenik/ca, branitelj i osobe iz čl. 192. st. 2. Prekršajnog zakona imaju pravo prigovora nadležnom prekršajnom sudu u roku od 8 dana po primitku odnosno uručenju ovog Naloga.

Prigovor se podnosi putem ove Policijske uprave, odnosno Policijske postaje u dva istovjetna primjerka.

Dostaviti:

1. Okrivljeniku/ci,
2. Pismohrana - ovdje.

NAČELNIK

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

JRM - „ACAB“

SERIJSKI BROJ: _____

URUČITI GRADANINU!

POLICIJSKA UPRAVA _____

Broj: _____

(mjesto i datum)

Na temelju članka 229. / 239., u vezi s člankom 234. Prekršajnog zakona, izdaje se

PREKRŠAJNI NALOG

(STAVITI „X“ U KUĆICU)

OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG

Okrivljenik _____, OIB:

(ime i prezime)

ime oca/majke _____, rođen _____ godine u _____, s prebivalištem u _____

_____ državljanin _____ identitet provjeren uvidom u _____

_____ serijskog broja _____

(naziv isprave)

kriv je

što se dana 01. 12. 2013 godine u _____ sati u mjestu Zagreb, Maksimirska 128, stadion „Maksimir“ kao

A. vozač, B. pješak, C. putnik, _____, marke _____ reg. oznake _____

(vrsta vozila)

za vrijeme odigravanja međunarodne nogometne utakmice između GNK „Dinamo“ i _____, bio odjeven u majicu _____ boje, proizvođača „_____“, na čijoj se _____ strani nalazi otisnut natpis „A.C.A.B.“, što na engleskom jeziku predstavlja kraticu riječi „All cops are bastards“, što u prijevodu znači: „Svi murjaci su kopilad“, u čemu je i zatečen od strane policijskih službenika pred kojima je majicu i nosio,

dakle, vrijeđao je policijske službenike,

čime je počinio prekršaj iz članka 17. kažnjivo po istom članku Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira,

pa mu se temeljem istog propisa

izriče

novčana kazna u iznosu od 50 DEM = 25,56 EUR = 195 kuna (slovima: STODEVEDESTPET KUNA).

Okrivljenik je dužan novčanu kaznu platiti u roku od 8 dana od dana PRAVOMOĆNOSTI prekršajnog naloga uplatnicom na žiro račun ili u ovoj PU/PP. Ukoliko okrivljenik u zadanom roku plati 2/3 izrečene novčane kazne smatrat će se da je kazna u cjelini plaćena.

Okrivljeniku se temeljem članka 228./239. Prekršajnog zakona izriče:

a) zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom _____ kategorije u trajanju od _____ mjeseci (slovima: _____),

b) mjera oduzimanja predmeta: jedne majice _____ boje, proizvođača „_____“, na čijoj se _____ strani nalazi otisnut natpis „A.C.A.B.“, što je prethodno oduzeto uz potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta serijskog broja _____,

c) oduzimanja imovinske koristi _____,

Okrivljenik je dužan naknaditi troškove prekršajnog postupka u iznosu od 500 kuna (slovima: PETSTO KUNA), uplatnicom u roku od osam dana pod prijetnjom izvršenja.

Okrivljeniku je kao sastavni dio ovog naloga uručena obavijest o pravima iz članka 109. a. stavka 1. točke od 2. do 8. Prekršajnog zakona.

Obrazloženje

Počinjeni prekršaj utvrđen je: **A.** neposrednim zapažanjem ili obavljenim nadzorom; **B.** na temelju vjerodostojne dokumentacije; **C.** uređajima za nadzor i mjerenje ili provođenjem odgovarajućih laboratorijskih analiza i vještačenja, sukladno članku 233. Prekršajnog zakona, te je u skladu sa člankom 228. istog Zakona izrečena novčana kazna i zaštitne mjere i određeni troškovi postupka.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Naloga okrivljenik, branitelj i osobe iz članka 192. stavka 2. Prekršajnog zakona imaju pravo prigovora nadležnom prekršajnom sudu u roku od 8 dana po primitku odnosno uručanju Naloga. Prigovor se podnosi putem ove PU/PP u dva istovjetna primjerka.

Dostava:

_____ 20____. _____
 Prekršajni nalog primio

M. P.

_____ | | | | | | | |
 Policijski službenik i broj službene značke

Primjedbe vezane uz dostavu _____